

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. : D. Băbălau)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : m. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

4 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Inspectoratul General al Poliției și Rusu Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Victor împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Inspectoratul General al Poliției și Rusu Victor și menținută hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 31 ianuarie 2018, Rusu Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, ulterior concretizată solicitând încasarea sumei de 2049,53 lei cu titlu de plăți salariale pentru 13-14 iunie 2015 perioada lucrată în cadrul alegerilor locale din anul 2015, 65 064 lei cu titlu de plăți salariale pentru orele lucrate în cadrul grupelor operative pentru întreaga perioadă de activitate a sa în cadrul IP Rîșcani al IGP, 3854 lei cu titlu de plăți salariale pentru orele lucrate în cadrul menținerii ordinii publice în mun. Chișinău sau aflarea în rezerva în timpul protestelor, 7708,68 lei cu titlu de plăți salariale, pentru orele lucrate timp de noapte precum și suma de 18 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii a reiterat că, la 23 mai 2014 în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 303ef., a fost angajat în calitate de ofițer de urmărire penală al SUP a IP Rîșcani, iar prin ordinul Inspectoratului General al Poliției cu nr.560ef. din 24 octombrie 2016 a demisionat.

Potrivit contractului individual de muncă, în vederea exercitării obligațiilor de serviciu, salariatului i s-a stabilit timpul de muncă săptămânal de 40 ore, dar se prevede posibilitate desfășurării serviciului peste program cu remunerarea respectivă. Pentru munca efectuată, angajatorul datorează salariatului un salariu lunar.

În conformitate cu dispoziția Inspectoratului General al Poliției din 5 mai 2015 privind organizarea desfășurării alegerilor locale, în cadrul IP Rîșcani a fost întocmit un plan corespunzător. Planul fiindu-i adus la cunoștință, în cadrul ședinței operative

din 13 iunie 2015, ora 08:00, care a durat până la ora 09:30.

Conform planului dat, el împreună cu ofițerul de urmărire penală Leonid Crețu și angajatul Departamentului Situații Excepționale Dumitru Condrîțchi urma să asigure ordinea publică și securitatea voturilor în cadrul secției de votare nr. 1, situată în incinta școlii medii nr. 1 Rîșcani de pe str.31 August.

Imediat după ședință, a primit arma din dotare, dar datorită învâlmășelii acest proces a durat nu mai puțin de 30-45 min. Tot la ședința, au fost informați că la data de 15 iunie 2015 vor avea o zi liberă.

Conform informației comunicate la ședință, el împreună cu membrii grupei indicate mai sus, urmau să se prezente la Consiliul raional Rîșcani, pentru escortarea voturilor către secția de votare la ora 15:30, dar din motive necunoscute lui, în jurul orelor 11:00 ei au fost solicitați în acest sens.

La rândul său reclamantul s-a prezentat într-un mod cât mai operativ, fiind la fața locului aproximativ pe la ora 11:15, ulterior s-au aflat în incinta secției de votare până la ora 07:00 a zilei de 14 iunie 2015, adică în jur de 22 ore. La orele 07:00 după deschiderea secțiilor de votare, el s-a deplasat în incinta IP Rîșcani, pentru predare armei, pe care a predat-o în jurul orei 08:00.

În conformitate cu instrucțiunile primite la ședința operativă, membrii grupei aveau posibilitatea pe rând să se deplaseze acasă în scopuri de a se alimenta și igiena personală, totodată, aveau drept de a merge la biroul electoral de circumscripție pentru a vota. Ceia ce și a făcut imediat după predarea armei, însă peste aproximativ 30 minute a fost telefonat de unitatea de gardă, care i-au comunicat că, este un control și toți membrii grupei urmează a fi pe loc.

Astfel, începând cu ora 08:30 până la ora 15:00 s-a aflat la serviciu. De la ora 15:00 în scopul de a se alimenta și igienă personală, a plecat acasă. Însă la scurt timp după ce a fost telefonat de unitatea de gardă a IP Rîșcani, care i-au comunicat că, se permite deja aflarea la serviciu a unui singur membru a grupului, iar el urmează să activeze până la ora 21:00.

Totodată, urma să se prezinte la serviciu la data de 15 iunie 2015. Coordonând cu superiorul grupului, au stabilit că, el urma să se prezente la ora 18.00, astfel, aflându-se la serviciu până la ora 20:15 a zilei de 14 iunie 2015. Pe parcursul activității fost sale în cadrul IP Rîșcani, a fost membru a 62 de grupuri operative, dintre care 19 în zile de odihnă sau sărbători, în cadrul cărora desfășura activitatea pe parcursul a 24 ore. Munca sa prestată în cadrul acestor grupe operative, la fel nu a fost remunerată în conformitate cu legislația individual de muncă, adică conform practici bine cunoscute, ofițerilor de poliție se achită se achită doar 8 ore pe zi, în zilele de lucru, adică de la 8 până la 17, de luni până vineri.

Activitatea pe timp de noapte precum și în zilele de odihnă se ignoră din punct de vedere a achitării salariului în totalmente. Întocmirea tabelelor de pontaj purta un caracter formal și nu influența în nici un fel la mărimea salariului.

În perioada protestelor în masă care au avut loc în anul 2015-2016, de mai multe ori, în conformitate cu ordinele IGP, împreună cu colegii lui s-au deplasat în mun. Chișinău la menținerea ordinii publice, ori se afla în incinta IP Rîșcani în grupele de rezervă.

La 20 octombrie 2017 s-a adresat Inspectoratului General al Poliției cu cerere prin care a solicitat achitarea plăților pentru munca prestată suplimentar.

Prin răspunsul din 13 noiembrie 2017, Inspectoratul General al Poliției a

menționat că pentru munca prestată a beneficiat de toate suporturile și adausurile la salariu în conformitate cu legislația în vigoare. Ca temei de drept a indicat art. 36 din legea nr. 320 cu privire la poliție normă ce reglementează că, polițistul este obligat să presteze serviciu, în afara orelor de muncă. Norma ce era abrogată la momentul înaintării cererii.

Reclamantul a indicat că, munca polițistului nu este gratuită, respectiv urmează a fi achitată conform criteriilor generale, adică potrivit codului muncii.

Inspectoratul General al Poliției prin răspunsul dat la cererea privind achitarea plăților pentru munca suplimentară nu a făcut trimitere la convenția colectivă de muncă închisă între Sindicate și Ministerul Afacerilor Interne din 2013 potrivit căruia, salariații vor fi atrași la muncă suplimentară doar în condițiile legii. Orice activitate profesională desfășurată peste orele de program (40 ore săptămânale) sau în zilele de odihnă și în zilele declarate sărbători nelucrătoare, se face numai în baza dispozițiilor scrise ale șefului structurii, din care face parte sau șeful ierarhic superior, în baza prevederilor art. 104 al Codului Muncii Republicii Moldova.

Rusu Victor a menționat că, afirmația Inspectoratului General al Poliției potrivit căreia nu înaintat nici o pretenție, aceasta nu corespunde realității din motiv că în luna iulie 2015 nu a înaintat o cerere scrisă în adresa conducerii IP Rîșcani, care a fost în totalmente ignorată. Aceasta poate fi cu ușurință verificat în baza registrului de evidență din cancelaria ÎP Rîșcani.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Victor a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Rusu Victor restanța salarială în mărime de 3630,18 lei și prejudiciu moral în mărime de 2000 de lei. În rest acțiunea înaintată s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a stabilit că, prin răspunsul din 3 martie 2018 a Inspectoratului de Poliție Rîșcani au fost indicate datele în care reclamantul a fost antrenat pe parcursul anilor 23 mai 2014 – 24 octombrie 2016 în calitate de membru a grupei de menținere a ordinii publice în perioada 13 iunie 2015 ora 08.00 până la 15 iunie 2015 ora 03.00. Pe parcursul anului 2015 a fost antrenat în menținerea ordinii publice în timpul manifestațiilor în mun. Chișinău pentru data de 06.09.2015, 04.10.2015, 11.10.2015, 15.10.2015, 25.10.2015, 25.10.2015 și 01.11.2015.

Potrivit tabelelor de pontaj pentru perioada de lucru a lui Rusu Victor 3 martie 2018 precum că munca exercitată în perioada 13 iunie 2015 ora 08.00 până la 15 iunie 2015 ora 03.00, precum și perioada antrenării ultimului în menținerea ordinii publice în timpul manifestațiilor în mun. Chișinău pentru datele de 06.09.2015, 04.10.2015, 11.10.2015, 15.10.2015, 25.10.2015, 25.10.2015 și 01.11.2015 nu au fost retribuite în modul și ordinea prevăzută, or pentru datele indicate conform datelor tabelului de pontaj, Rusu Victor nu i-a fost retribuită munca suplimentară exercitată.

Instanța a constatat că, potrivit datelor privind salariu mediu lunar pentru anul 2015 a reclamantului raportat la datele tabelului de pontaj, nu a fost reflectată perioada 13 iunie 2015 ora 08.00 – 15 iunie 2015 ora 03.00 și astfel, prin prisma art. 157 din Codului muncii este necesar de a compensa reclamantului prejudiciu material în mărime de 2049,53 lei.

La fel, instanța a mai reținut că potrivit datelor indicate în tabelul de pontaj pentru perioada anului 2015 antrenarea lui Rusu Victor la 1 noiembrie 2015 la menținerea ordinii publice pentru 13 ore, la 25 octombrie 2015 la menținerea ordinii publice între

orele 05.00 – 18.00 în total 12 ore, la 11 octombrie 2015 2 ore suplimentare, la 4 octombrie 2015 1 oră suplimentară, la 6 septembrie 2015 6 ore de muncă nerefectate în tabelul de pontaj, și astfel este necesar de a acorda lui Rusu Victor salariul neachitat în mărime de 1580,65 lei, pentru perioadele respective.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului material cauzat pentru perioada de muncă prestată în cadrul grupelor operative instanța a constatat netemeinicia acesteia, deoarece reclamantul nu a fost probato, instanța reținând evidența reflectată în tabelul de pontaj pentru perioada anilor 2014-2016.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 18 000 de lei instanța a considerat-o exagerată în coraport cu ingerințele stabilite astfel că, a considerat ca rezonabilă suma de 2000 de lei, ca consecință a reținerii salariului.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 7 februarie 2019, Rusu Victor a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 18 ianuarie 2019, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, cu casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Inspectoratul General al Poliției și Rusu Victor și menținută hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

La 3 iunie 2019, Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Rusu Victor.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(2) lit. a) și c) care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

În motivare a indicat că, instanțele ierarhice inferioare examînd cauza în fond au ignorat argumentul Inspectoratului General al Poliției de atrage în proces Inspectoratul de Poliție Rîșcani pentru a da explicații cu privire la răspunsurile oferite și a pretențiilor reclamantului. Nu au ținut cont de circumstanțele dovedite prin probele administrate, fiind omis faptul că Inspectoratul de Poliție Rîșcani și Inspectoratul General al Poliției reprezintă două entități juridice distincte care se bucură de autoadministrare financiară.

Recurentul a indicat că, Rusu Victor nu s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, instituție în care a activat cu cerere prealabilă prin care să recalculeze plățile salariale.

Informația privind munca peste durata normală a timpului de muncă este supusă evidenței, în forma unui tabel de pontaj, care se prezintă în subdiviziunea economie și finanțe, împreună cu copia ordinului angajatorului de atragere la muncă peste durata normală a timpului de muncă, pentru a fi retribuită. Astfel, către contabilitatea Inspectoratului de Poliție Rîșcani au fost remise și prezentate de către Inspectoratul General al Poliției în instanța de fond, tabelele de pontaj în care sunt reflectate orele de muncă prestate real în conformitate cu art. 157 alin. (1) din Codul muncii.

De către angajator nu a fost emis nici un ordin de atragere la muncă suplimentară așa cum prevede art.104 din Codul muncii în vederea antrenării reclamantului în grupele operative de 24 ore, iar în lipsa ordinului respectiv calcularea și achitarea muncii suplimentare contravine legislației.

În opinia recurentului la materialele dosarului nu sunt anexate acte confirmative care să ateste munca suplimentară și ca urmare nu există temei în baza căruia să fie achitate plățile salariale pentru muncă prestată peste durata normală a timpului de muncă.

Recurentul consideră că, instanțele investite cu judecarea fondului nu au stabilit corect raportul dedus judecății cât și circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, nu au dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele probelor prezentate de părți, astfel că, hotărârile sunt neîntemeiate.

La 2 iulie 2019, Rusu Victor a declarat recurs împotriva deciziei din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivare a indicat că, nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare. Examinând cauza instanța de apel a preluat argumentele instanței de fond, fără a da a apreciere corectă alegațiilor indicate în cererea de apel.

Recurentul consideră că prima instanță a considerat în mod eronat că salariului său este de 4540 lei lunar, dar nu de 5385 lei lunar, astfel că au fost interpretate eronat prevederile art. 128 din Codul muncii.

La fel, instanțele ierarhic inferioare greșit au calculat coeficientul de aplicare, iar ca rezultat cunșumul remunerației pentru atragerea la muncă peste program, este unul greșit, ceea ce denotă a interpretare greșită a art.158 din Codul muncii.

Recurentul consideră că, prin respingerea pretențiilor cu privire la achitarea restanței salariului pentru munca prestată în cadrul grupelor atât instanța de fond cât și instanța de apel eronat au aplicat legislația potrivit căreia în raporturile de muncă, obligația probațiunii aparține angajatorului.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral recurentul a menționat că ținând cont de încălcarea sistematică a drepturilor sale la salariu și odihnă, care duceau la o epuizare fizică și morală suma de 18 000 de lei nu este deloc una exagerată, dar una echitabilă deoarece, anume din cauza condițiilor de muncă indicate în acțiunea sa a fost nevoit să demisioneze.

Hotărârile instanțelor ierarhic inferioare relevă o insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 23 aprilie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 2 mai 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei, la materialele cauzei lipsesc.

Cererile de recurs au fost declarate la 3 iunie 2019 și 2 iulie 2019 respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway,

hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Inspectoratul General al Poliției și Rusu Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Inspectoratul General al Poliției și Rusu Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari